

KNOKS BILDELER AS
Postboks 1050
4391 Sandnes

Saksbehandler:
Elisabeth Time Ellingsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Knoks Bildeler AS Kontrollnummer: 2023.144.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Siri Sveinsvoll
Geir Sveinsvoll

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Elisabeth Time Ellingsen
Linn Berge Vormedal

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Knoks Bildeler AS den 12.10.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket to avvik og ga tre anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Enkelte fraksjoner farlig avfall blir ikke håndtert i tråd med avfallsforskriften
- Virksomheten lagrer ikke-miljøsanert kjøretøy på grusdekke uten tilstrekkelig oppsamling av overvann

Anmerkninger:

- Virksomheten bør ha bedre rutiner på å rydde egne områder
- Virksomheten bør ha ett måleprogram for prøvetaking av utslipp til vann
- Lagring av EE-avfall kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20.10.2023	Elisabeth Time Ellingsen	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing

Statsforvalteren i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- Sandnes kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KNOKS BILDELER AS	
Organisasjonsnr.: 971720654	Eies av: 913460200
Bransjenr. (NACE-kode): 46.770 - Engroshandel med avfall og skrap	

Kontrollert enhet

Navn: Knoks Bildeler - bilopphogging	Anleggsnr.: 1108.0042.01
Besøksadresse: Luramyrvеien 39 Sandnes	Kommune: Sandnes
Anleggsaktivitet: Kasserte kjøretøy	Fylke: Rogaland
Tillatelse gitt: 24.08.2015	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår Stasforvalterens landsdekkende tilsynsaksjon for anlegg som behandler kasserte kjøretøy i regi av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Miljøsanering
- Håndtering av farlig avfall
- Forsøpling og forurensing til omgivelsene
- Håndtering av fluorholdige kjølegasser
- Fast dekke
- Avviksbehandling
- Oljeutskiller
- Miljørisikovurdering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Knoks Bildeler AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Knoks Bildeler AS innen 04.12.2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) med referanse 2023/10920.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette **gebyrsats 3** for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 22 500,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Enkelte fraksjoner farlig avfall blir ikke håndtert i tråd med avfallsforskriften

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5, §11-6 og § 11-8

Kommentarer:

Spraybokser

Virksomheten opplyste at alle spraybokser ble punktert og kastet. Spraybokser kan inneholde miljøgifter som kan være både akutt og kronisk giftige for mennesker og dyr og skal behandles som farlig avfall. Punktering av spraybokser er en behandling av farlig avfall som virksomheten ikke har tillatelse til å gjennomføre.

Brannslukkingsapparat

Brannslukkingsapparat som kommer inn som gjenglemte/avfall i kjøretøy har ikke blitt utsortert, men blitt latt liggende igjen i kjøretøyene som har blitt presset og gått videre som skrapmetall. Slokkeapparat er å definere som farlig avfall og må fjernes, lagres og leveres som farlig avfall med avfallsstoffnummer 7261 og EAL kode 160504.

Blybatteri

Det mangler deklarasjoner på viderelevert blybatteri de siste 3 årene. Knoks bildeler forteller at det har vært utfordringer med å få ferdigstilt og godkjent deklarasjonene fra mottakets side og har derfor sluttet å deklare, men batteriene er fortsatt levert. Som avfallsprodusent er Knoks Bildeler ansvarlig for at leveringsplikten er dokumentert.

Oppfølging

Knoks Bildeler skriver i epost etter tilsynet at spraybokser og brannslukkingsapparat er nå inkludert i rutine for lagring av farlig avfall og nye beholdere skal være på plass, ansatte er også informert. Vi anser den del av avviket som gjelder spraybokser og brannslukkingsapparat som tilstrekkelig rettet basert på tilbakemeldingen av 12.10.23. Virksomheten skal fortsatt gi tilbakemelding angående blybatteriene ref. punkt 3, det kan også skrives om status for innføring av nye rutiner for utsortering av spraybokser og brannslukkingsapparat i tilbakemeldingen.

Avvik 2

Virksomheten lagrer ikke-miljøsanert kjøretøy på grusdekke uten tilstrekkelig oppsamling av overvann

Avvik fra:

Virksomhetens tillatelse etter forurensingsloven punkt 3.1

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 4 vedlegg 1 punkt 1

Kommentarer:

Vedlegg 1 til avfallsforskriften stiller minimumskrav for behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, hvorav det første punktet stiller krav til «fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller» for lagring (inkludert midlertidig) av kasserte kjøretøy før behandling.

På kontrolldagen var mange kjøretøy lagret på grusdekke før behandling, hvorav enkelte områder hadde dammer av vann som ble liggende og ikke ble drenert via tilkoblet oljeutskiller.

Figur 1: Lagret ikke-miljøsanerte kjøretøy på kontrolldagen

Det var også lagret kjøretøy på asfaltdekke, noe som ikke er definert som «fast ugjennomtrengelig dekke». Dette kan Statsforvaltere godkjenne dersom bedriften har mottakskontroll og kontinuerlig vurdering av fare for lekkasje basert på en risikovurdering.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten bør ha bedre rutiner på å rydde egne områder

Kommentarer:

Avfall på avveie kan føre til forurensning, og spredning av mikroplast og andre evighetskemikalier. Plastprodukter er lite nedbrytbare og kan bli værende i miljøet i flere tusen år. Virksomheten har store lagerområder med grus. Under inspeksjonen ble det oppdaget at det lå plastavfall, glass og metall på området.

Det er viktig at virksomheten har gode rutiner og gjennomføre regelmessig kontroll/overvåking og rydding på egne og nærliggende områder.

Anmerkning 2

Virksomheten bør ha ett måleprogram for prøvetaking av utslipp til vann

Kommentarer:

Bedriften tar selv vannprøver fra deres to oljeutskillere som sendes laboratorium. Knoks Bildeler har en rutiner for å gjøre dette, men den er ikke skriftlig. Metode for prøvetaking, og levering til laboratoriet, samt valg av parametere bør komme fram i ett måleprogram. Det vises for øvrig til tillatelsens punkt 10.1

Knoks bildeler sendte over ny prosedyre etter tilsynet «Måleprogram utslippskontroll (prøvetaking oljeutskiller)».

Anmerkning 3

Lagring av EE-avfall kan forbedres

Kommentarer:

Kjøleskap og annet EE-avfall fra campingvogner/biler ble lagret utendørs på bakken. Området var skiltet, men avfallet sto plassert med fare for påkjørsel og værpåvirkning.

I en sirkulær økonomi er det et mål at produkter skal brukes om igjen og leve så lenge som mulig. EE-avfall som ikke er ødelagt, bør derfor gå til ombruk. For å kunne bruke hele, eller deler av EE-avfallet er det viktig at avfallet er lagret under tak eller ved bruk av annet klimavern.

Figur 2: Lagret EE-avfall

8. Andre forhold

Internkontrollsystem

Bedriften informerte på tilsynet at de steg for steg har implementert nytt digitalt internkontrollsystem hvor internkontrolldokumentasjon overføres.

Virksomheten hadde en god risikovurdering med relevante hendelser og tallfestet sannsynlighet og konsekvens, og ett avvikssystem som inkluderte miljøhendelser. Statsforvalteren kommenterte at sannsynligheten for enkelte hendelser, slik som søl og lekkasje, kan økes til å tilpasse registrerte avvik. Utslipp fra oljeutskiller og vurdering av slokkevann var også på vei inn i vurderingen.

Vi anbefaler også at rutinen for farlig avfall oppdateres til å stemme med praksis for lagring av skadde blybatteri da dette var noe uklart på kontrolldagen. Blybatteri i miljøhallen bør også markeres.

Lagret batteri etter brann

Det er lagret flere skadde høyenergibatteri bak miljøhallen. Disse er brannskadde batteri fra brannen i P-huset ved Sola flyplass i 2020, som virksomheten ikke har klart å få viderelevert. Vi anser ikke dette som av stor forurensningsfare, men oppfordrer bedriften til å få viderelevert disse så snart som mulig.

Figur 3 Skadet høyenergibatteri

Prøvetaking av utslippsvann fra oljeutskiller

Virksomheten har installert ny oljeutskiller ved uteområdet og tar i forbindelse med innkjøring av denne utvidet analyseprøver av vann fra oljeutskilleren med hyppigere frekvens enn minimumskravet i tillatelsen. Statsforvalteren ber virksomheten ta en egen vurdering på frekvens av prøvetaking etter de resterende prøvene for året er tatt. Det vil være nødvendig å overvåke tungmetaller videre, men ikke nødvendigvis like hyppig, for å forsikre at virksomheten ikke er en kilde til forurensing.

Informasjon om kommende endringer i regelverk som gjelder batteri og kjøretøy

EUs nye batteriforordning ventes gjennomført i Norge i løpet av 2024 og da kommer det nye regler. Blant annet vil det komme krav som må følges før kasserte elbilbatterier kan forberedes til ombruk og selges. Det skal gjøres en "helsesjekk" av batteriet, og ytelse skal dokumenteres.

EUs direktiv om kasserte kjøretøy (ELV), som er innført i kapittel 4 i avfallsforskriften, skal revideres og man kan forvente nye krav som følge av dette om et par år.

ROS

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har laget en nyttig veileder om batterier: [Risikovurdering og håndtering av branner i Litium-ion batterier](#)

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 tredde avfallsforskriftens kapittel 10a *Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper* i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall for virksomheter og kommunen. Miljødirektoratet har utarbeidet en [veileder](#) til virksomheter om hvordan å følge opp krav til utsortering og materialgjenvinning.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensnig i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven av 24.08.2015